

TERVOLA 30 , TÖRMÄVAARA

Kivikautisen asuinpaikan
kaivaus 1972.
Maarit Lönnberg

Tervola 30 , Törmävaara

Maanomistajat: Aarne Alamikkotervo, os. 95385 Tervola, Alapää
ja Väinö Korpela, os. 95385 Tervola, Alapää

Rek. n:ot: 13¹²⁴ (Alamikkotervo), 13¹⁴⁰ (Korpela)

Peruskartta n:o 2542 12 1:20 000 Tervola, painettu 1960

Kaivauspaikan koordinaatit: x = 7337 56

y = 532 22

z = noin 62-63,5 m mpy

Paikalta ovat löydökset KM 19008:1-1348.

Kertomukseen liittyviä karttoja on 27 kappaletta (liitteet 1-27)
sekä liitteet 28-31, joissa ovat valokuvat negatiiveista
ff. 39599-39631 ja f. 39640.

*liitteet 17 ja 18
puuttavat*

Tervola 30 sijaitsee saman hiekkakuopan itäpäässä, jonka etelä-
ja länsipuolella on Tervola 40 (Tervola 40 , liite 1 ja liite 29,
jossa kuva 1). Tämä kivikautinen asuinpaikka on noin 62-63,5 metrin
korkeudella, tasaisella hietikkoterassilla, jonka pohjoisreuna on
erittäin jyrkkä. Tasanteen itäpuolella on sen sijaan vain noin puolen
metrin loiva pudotus seuraavalle terassille, joka kuuluu myös Tervola
30 :een.

Jatkamalla noin 50 m itään Tervola 40 :n hiekkakuopan eteläreu-
nalle paalutettua päälinjaa 100, voitiin Tervola 30 :n kaivausalue
liittää samaan koordinaatistoon Tervola 40 :n kanssa.

Tervola 30 :sta kaivettiin kokonaan hiekkakuopan ja terassin reu-
nan sekä isolle sorakuopalle johtavan tien välinen alue (noin 760 m²).
Tämän kaivausalueen kiintopisteeksi valittiin läheisen kannon pinta.
Sen lukema oli 101 ja absoluuttinen korkeus meren pinnasta 64,21 m.

Pintaturve ja paikoin sen päälle tuotu hiekka poistettiin lapioil-
la. Sen alla oleva rikkomaton maa kaivettiin pelkällä noin 10 cm pak-
suina kerroksina.

Asuinpaikan maaperä oli joka kaivauskerroksessa samanlaista hienoa, kivetöntä hiekkaa, mutta siinä oli havaittavissa jonkin verran värieroja. Ensimmäisen tason hiekka oli suurelta osin harmaaksi huuhtoutunutta, mutta joukossa oli myös puhtaan keltaisia kohtia. Tämän kaivausalueen erikoisuutena oli ohut punaiseksi palanut hiekkakerros harmaan ja keltaisen hiekan välissä. Kaivettaessa aluetta ensimmäiseen tasoon, suurin osa punamaasta hävisi, mutta jonkin verran siitä jäi näkyviin kerroksen pohjalle. Lisäksi alueella oli siellä täällä pieniä nokilaikkuja sekä hiiltä. (Liitteet 1-4).

Kiinteät muinaisjäännökset olivat tulisijoja, joita oli tällä kaivausalueella viisi kappaletta. Ruudussa 77/569 oli punamaan keskellä harvaan kivetty tulisija, jonka halkaisija oli noin 50 cm. Sen kivet olivat tulessa halkeilleita (liitteet 1,5, 28, jossa kuvat 1-2).

Muut neljä tulisijaa olivat ruutujen 82-83/575-576 rajalla (liitteet 2 ja 28, jossa kuvat 5-6), ruuduissa 83/576 (liitteet 2 ja 28, jossa kuvat 3-6) ja 85/579 (liitteet 4 ja 29, jossa kuvat 1-3) sekä ruutuja 87-88/577-578 rajoittavan paalun ympärillä jatkuen harvakkona kiveyksenä ruutujen 88/577-578 alueelle. Nämä kaikki tulisijat olivat epäsäännöllisen muotoisia kiveyksiä, jotka oli tehty tiiviisti vierekkäin asetetuista särmikkäistä pikkukivistä. Kivet olivat useimmiten tulessa haljenneita ja niiden välissä oli harmaata nokimaata. Tyypiltään tulisijat olivat aivan samanlaisia kuin Tervola 40 :ssä.

Toisessa kaivauskerroksessa (liitteet 6-9, 28, jossa kuva 8) hiekka oli suurimmalta osaltaan puhtaan keltaista, osittain vielä harmaaksi huuhtoutunutta. Punaiseksi palanutta hiekkaa esiintyi koko kaivausalueella pieninä laikkuina. Ruutujen 77/578-579 kohdalla punamaa-alue oli melko laaja ja yhtenäinen (liite 8). Paikoin näkyi hiekassa myös heikkoja noki- ja likamaaläiskiä.

Ensimmäisen tason tulisijakiveykset olivat olleet niin matalia,

että ne hävisivät kokonaan kaivettaessa toista kerrosta. Toisessa tasossa oli näkyvissä muutamien yksinäisten kivien lisäksi vain ruudussa 76/577 usean pikkukiven ryhmä, jonka ympärillä oli punaiseksi palanutta hiekkaa. Siitä huolimatta se ei vaikuttanut tulisijalta (liite 8).

Osa kaivausalueesta kaivettiin kolmanteen tasoon (liitteet 10-11, 29, jossa kuvat 4-5), joska sen toisesta kerroksesta löytyi vielä verraten runsaasti kivistä esineistöä. Kolmannessa kerroksessa maa oli lähes kokonaan puhdasta, keltaista hiekkaa. Harmaata, huuhtoutunutta hiekkaa oli enää hyvin pieninä läiskinä, samoin punaiseksi palanutta. Likamaata esiintyi paikoitellen heikkoina harmaantuneina laikkuina. Suuri likamaa-alue oli ruuduissa 76/575-576 (liite 10). Kolmas kerros oli lähes kivetön. Ne kivet, jotka kolmannessa tasossa esiintyivät, olivat merkityksettömiä luonnonkiviä. ?

Ruutujen 83/574-575 rajalla kolmannessa tasossa näkyi pyöreähkö likamaalaikku, jossa oli lisäksi vähän nokea ja punaiseksi palanutta hiekkaa. Tämä kohta kaivettiin neljänteen tasoon, jolloin havaittiin punaiseksi palaneen hiekan muodostavan soikean kehän, jonka keskellä oli harmaata likamaata ja hiiltä (liite 12). Kaivettaessa paikka 5. tasoon siinä oli edelleen likamaata ja vähän hiiltä (liite 13). Kuudennessa tasossa oli näkyvissä pari pientä punaiseksi palanutta hiekkäläiskää, kivi ja vähän harmaata likamaata (liite 14). Seitsemännen kaivaustason pohjalla oli pelkkää puhdasta hiekkaa (liite 15). Ilmeisesti kyseessä on jonkinlainen kivetön kuoppaliesi, joka paljastui vasta kolmatta tasoa kaivettaessa.

Tästä kaivausalueesta piirrettiin etelä-pohjoissuuntainen profiili ruuturivin 571 itälaidasta (liite 16). Siinä näkyy ohuen turvekerroksen alla vaihtelevan paksuinen harmaa, huuhtoutunut hiekkakerros ja sen alla keltainen hiekka. Välissä on ohuesti paikoin palanutta punaista hiekkaa.

Tervola [30]:n tältä kaivausalueelta löytyi paljon monipuolista esineistöä. Se oli samantyyppistä kuin Tervola [40]:stä löytynyt; mm. saviastian palat kuuluivat tyypilliseen kampakeramiikkaan ajoittuen noin vuosiin 3100-2500 e. Kr. Suurin osa esineistöstä löytyi aivan turpeen alta 1. ja 2. kaivauskerroksesta kuten Tervola [40]:ssäkin. Kolmas kerros oli enimmäkseen löydötön.

Kivikautisen asuinpaikan rajojen määrittelyn vuoksi kaivettiin ruuturivi 74, jonka eteläreuna oli terassin tasanteella ja muu osa kaltevalla rinteellä. Esineitä löytyi vain tasanteella olevalta kapealta kaistalta, joten asuinpaikka ulottui aivan terassin reunaan asti. Mielienkiintoista oli, että läheltä terassin reunaa löytyi eniten esineitä. Mitä kauemmaksi reunasta edettiin tasanteelle päin, sitä vähäisemmiksi löydöt kävivät. Ilmeisesti kivikautinen asuinpaikka on kiertänyt yhtenäisenä, vajaa 30 m leveänä vyönä muinaista rantaa Tervola [30]:sta Tervola [40]:een asti, sillä epäilemättä myös välillä oleva hiekkakuoppa on ollut kivikautista asuinpaikkaa.

Toinen Tervola [30]:een kuuluva alue kaivettiin isolle hiekkakuopalle johtavan tien eteläpuolella. Siinä oli noin 10 x 8 metrin laajuinen painanne, jota arveltiin asunnonpohjaksi ja johon päätettiin tehdä koekaivaus (Tervola [40], liite 1 ja Tervola [30], liite 30, kuva 1). Tämän alueen kiintopiste oli sama kuin tien pohjoispuolella olevan kaivausalueen, mutta vaaituskojeen paikkaa oli olosuhteiden pakosta muutettava. Siten kiintopisteen lukemaksi tuli 062. Sen absoluuttinen korkeus oli 64,21 m meren pinnan yläpuolella.

Painanteessa kaivettiin kaksi toisiaan vasten kohtisuorassa olevaa 2 x 2 metrin ruuduista koostuvaa ruuturiviä (91 ja 585). Myös nämä liitettiin aikaisempien kaivausalueiden yhteiseen koordinaatistoon.

Turpeen poistamisen jälkeen ruuturivit kaivettiin pelkällä noin 10 cm paksuina kerroksina.

Ensimmäisessä tasossa hiekka oli suurimmaksi osaksi harmaaksi huuhtoutunutta, laadultaan hienoa. Ruuturivien päissä oli myös keltaista hiekkaa. Painanteen keskellä, ruutujen 90-91/585 rajalla oli noin 180 x 130 cm laaja, kivetty tulisija. Se oli tehty pienistä, terävä-särmäisistä kivistä, jotka olivat lisäksi murtuneet tulessa. Kivet oli ladottu tiukasti toisiinsa kiinni. Ne olivat noesta mustia, samoin maa niiden välissä oli nokeentunutta. Tulisijassa oli myös punaiseksi palanutta hiekkaa ja palaneita luunsiruja (liite 17, liite 30, jossa kuvat 2-3). Ruutujen 91/585-586 rajalla oli runsaasti kiviä, mutta ne eivät liittyneet tulisijaan, sillä niissä ja niiden kohdalla olevassa maassa ei ollut tulen pidon merkkejä.

Toisessa tasossa ei enää ollut merkkejä ensimmäisen tason matalasta tulisijasta, vaan hiekka sen kohdalla oli keltaista kuten enimmäkseen muissakin ruuduissa. Kivet olivat alueella yksittäisiä ja vailla erityistä merkitystä. Ruutujen 91/586-587 rajalla oli pyöreä, punaiseksi palanut hiekkaläiskä (liite 18, liite 30, jossa kuvat 4-5).

Kolmas kaivauskerros oli lähes kokonaan keltaista hiekkaa. Vain ruudussa 91/584 oli harmaa hiekkaläikkä. Ruudun 91/584 kaakkoisnurkassa oli muutama kivi ja niiden keskellä vähän hiiltä (liite 19, liite 30, jossa kuva 6).

Neljännessä kerroksessa maa oli puhdasta, keltaista hiekkaa. Ruudun 91/584 kaakkoisnurkassa oli edelleen pari kiveä ja vähän hiiltä (liite 20, liite 31, jossa kuvat 1-2).

Profiili piirrettiin itä-länsisuuntaisen ruuturivin 91 etelälaidasta (liite 21) ja pohjois-eteläsuuntaisen ruuturivin 585 länsilaidasta (liite 22). Niissä näkyi ohuen turvekerroksen alla vaihtelevan paksuinen harmaa, huuhtoutunut hiekkakerros ja sen alla keltainen hiekka. Varsinaista kulttuurikerrosta ei näistä profiileista havaittu. Sen sijaan paikoin oli punaiseksi palanutta hiekkaa (liitteet 21-22).

Tämän koekaivauksen tuloksena saatiin varmistus siitä, että painanne on todella asunnonpohja.

Esineistöä löytyi koeruuduista runsaasti ja se oli samantyyppistä kuin tien pohjoispuolisella Tervola 30:n kaivausalueella. Samoin saviastian palat kuuluivat tyypillisen kampakeramiikan vaiheeseen.

Pääosa löydöksistä paljastui 1. ja 2. kaivauskerroksesta. Esineitä löytyi kaikista kaivetuista ruuduista, mutta erityisen runsaasti reunoilla olevista ruuduista 91/587 ja 89/585. Ilmeisesti asunnonpohjaa on siivottu lakaisemalla saviastian palat ym. "roskat" reunoille.

Tervola 30:n asunnonpohjan pohjoisreunassa olevasta ruudusta 88/585 lähtien paalutettiin 2 m leveä koeoja itään päin, ennen urheilukenttää olevan terassin reunaan asti (liite 31, kuvat 3,5). Kiintopiste oli edelleen sama kuin Tervola 30:ssa, mutta koneen paikkaa vaihtamalla ja punnitsemalla tietyt kohdat kahdesta eri suunnasta saatiin koeojan korkeus määritellyä.

Tämän koeojan ensimmäinen kaivettu jaksó oli Tervola 30:een kuuluvalla noin 63 metrin korkeudella olevalla tasanteella (ks. yleiskartta). Siitä kaivettiin ruudut 88/590-600 pelkällä 10 cm paksuina kerroksina.

Maaperä oli edelleen hienoa hiekkaa. Ensimmäisessä kerroksessa se oli harmaaksi huuhtoutunutta melkein kaikissa ruuduissa. Ruutujen 88/594-595 rajalla ja ruudussa 88/596 oli kummassakin epäsäännöllisen muotoinen kivisilpusta tehty tulisija. Kivien välissä maa oli tummaa, nokeentunutta. Tulisijoista löytyi myös palaneita luunsiruja (liite 23, liite 31, jossa kuva 4).

Toisen kaivauskerroksen pohja oli keltaista hiekkaa. Tulisijoista ei enää ollut jälkiä maassa, mutta niiden kohdalta löytyi vielä palaneita luunsiruja (liite 24).

Koska ruuduista 88/593-598 löytyi toisesta kerroksesta runsaasti kvartssia, kaivettiin nämä ruudut vielä kolmanteen ja neljänteen tasoon. Maa oli näissä kerroksissa puhdasta, keltaista hiekkaa (liitteet 25-26).

Profiili piirrettiin tämän ruuturivin pohjoislaidasta. Siinä näkyi ohuen turvekerroksen alla huuhtoutunutta, harmaata ja sen alla keltaista hiekkaa. Mitään selvää kulttuurikerrosta ei ollut havaittavissa.

Kaikista ruuduista löytyneet kvartsi-iskokset ja ruuduissa 88/594-596 olevat tulisijat todistavat kivistä asuinpaikan jatkuvan tälle terassille.

koek. ?

Helsingissä 19.4.1973

Maarit Lönnberg

Maarit Lönnberg

Huk

LIITE 5

TERVOLA 30

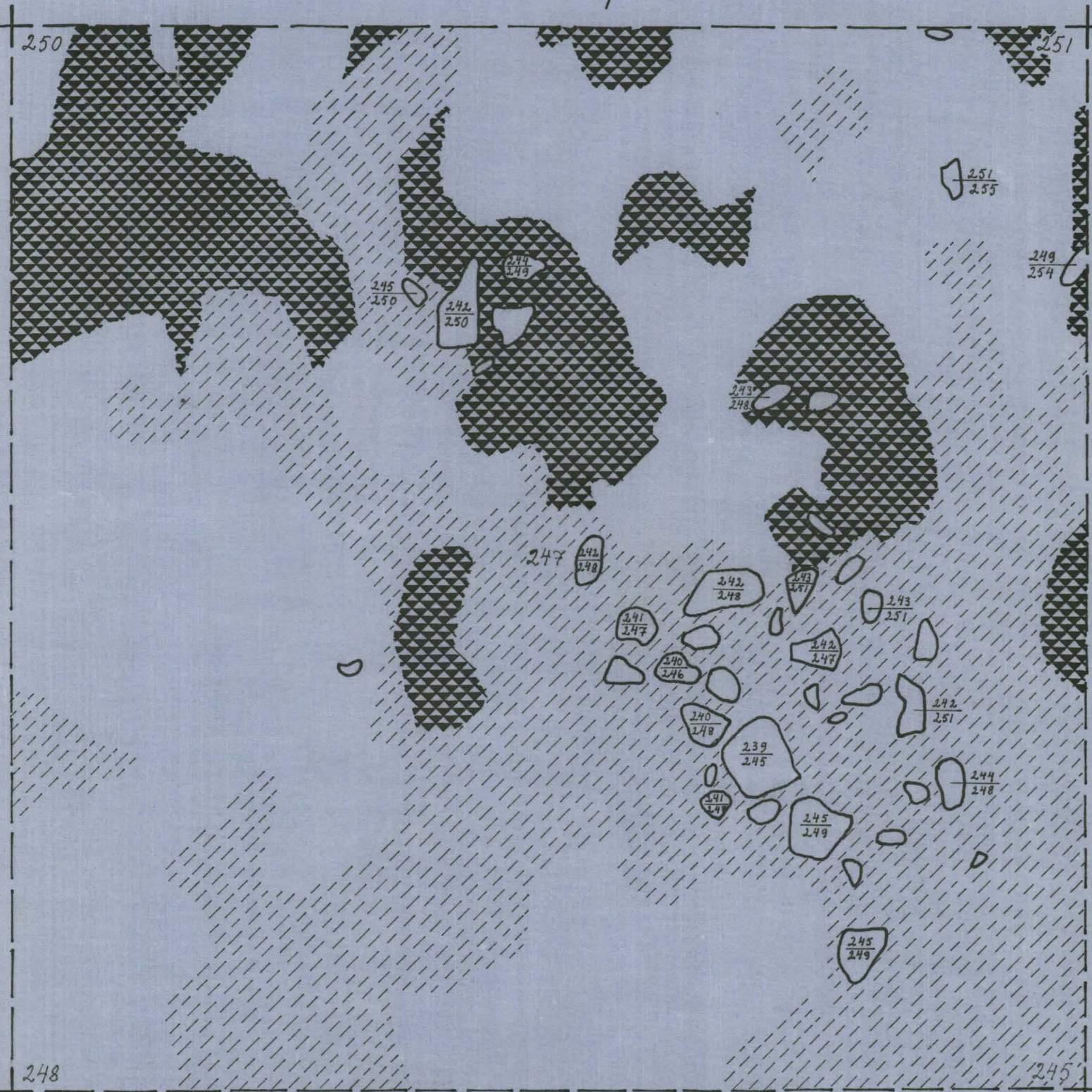
MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 1

1:10

KP 101=64,21 m MPY

- [Blank box] = KELTAINEN HIEKKA
- [Diagonal lines] = HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA
- [Cross-hatch] = PUNAINEN, PALANUT HIEKKA
- [Circle] = KIVI

LIITE 12

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

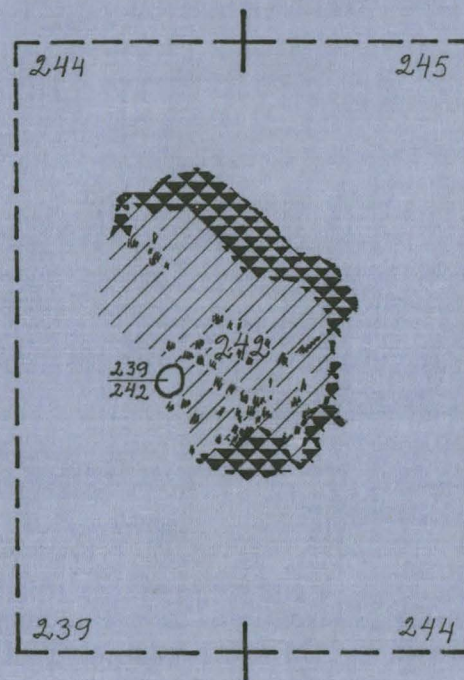
TASO 4

1:25

KP 101 = 64,21 m MPY

	= KELTAINEN HIEKKA
	= LIKAMAA
	= PUNAINEN, PALANUT HIEKKA
	= HIILTÄ
	= KIVI

574

575

83

LIITE 13

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 5

1:25

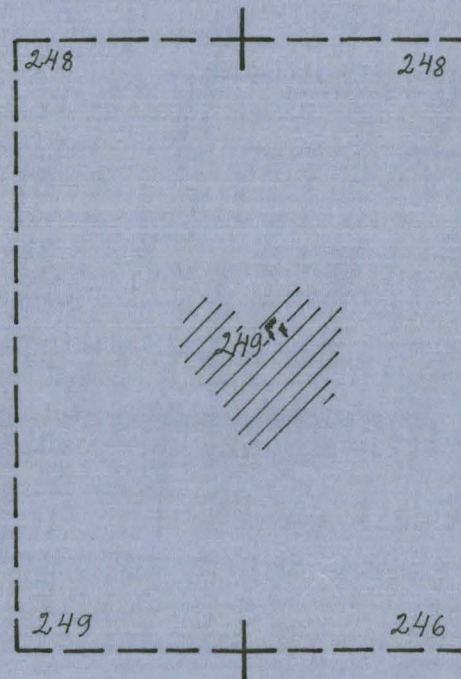
KP 101 = 64,21 m MPY

= KELTAINEN HIEKKA

= LIKAMAA

= HIILTÄ

574

575

83

LIITE 14

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

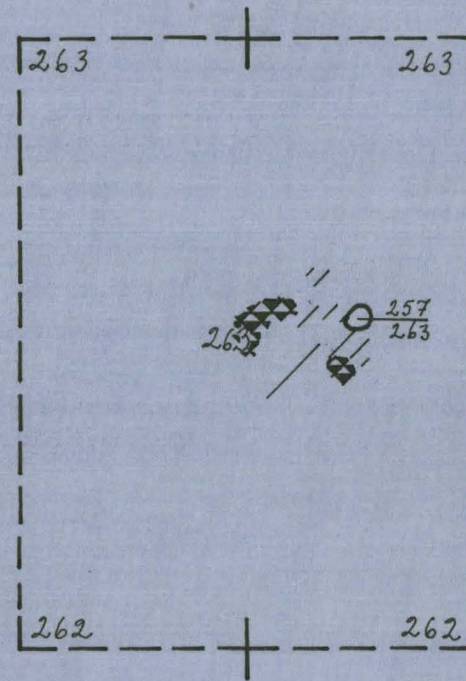
TASO 6

1:25

KP 101=64,21_m MPY

- = KELTAINEN HIEKKA
- = LIKAMAA
- = PUNAINEN, PALANUT HIEKKA
- = KIVI

574

575

83

LIITE 15

TERVOLA 30

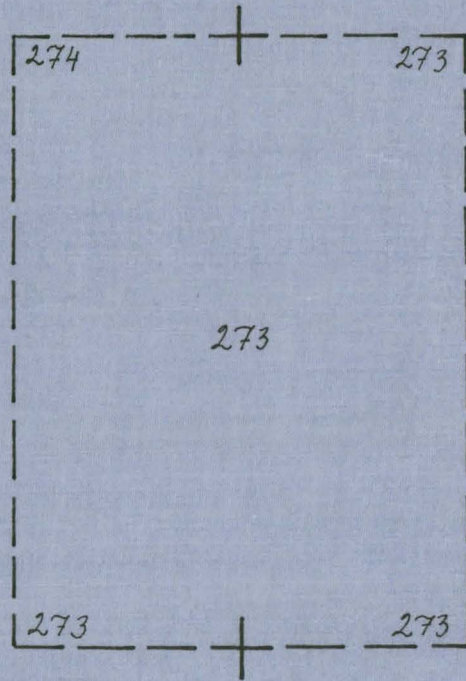
MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 7

1:25

KP 101 = 64,21 m MPY

= KELTAINEN HIEKKA

83

574

575

64 m MPY

186

191

196

198

200

188

63 m MPY

LIITE 16

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

PROFIILI RUUTURIVIN 571 ITÄLAIDASTA

1:20

KP 101 = 64,21 m MPY

= KELTAINEN HIEKKA

= TURVE

= HUUHTOUTUNUT, HARM

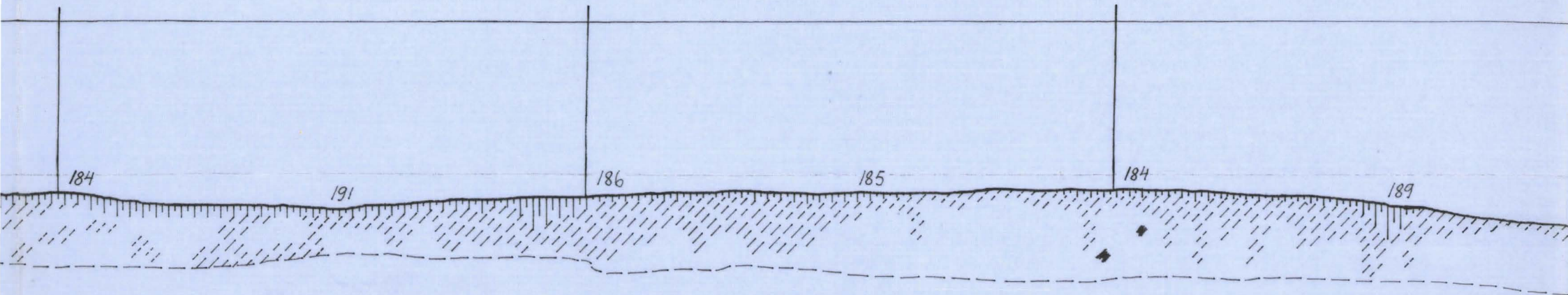
= PUNAINEN, PALANUT

= HIILTÄ

85

84

83

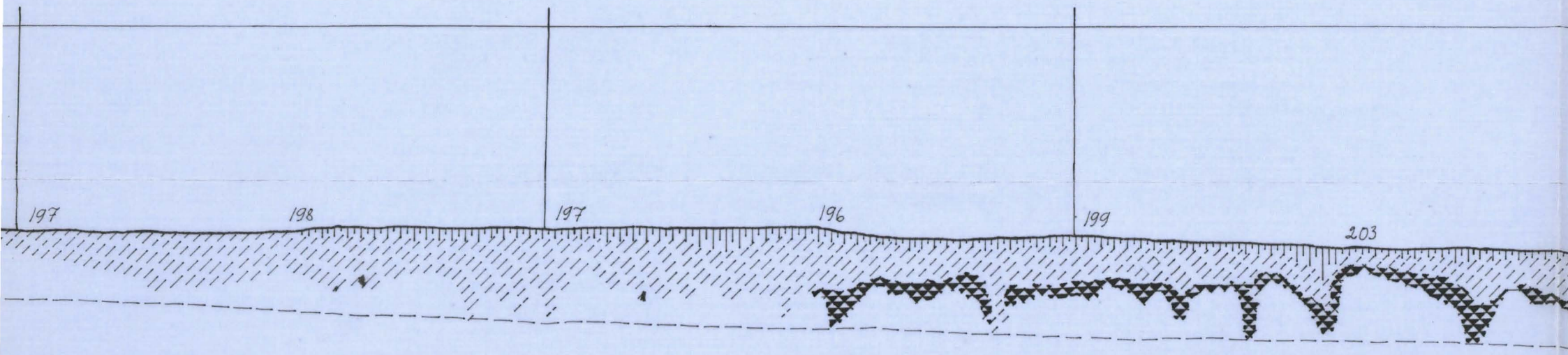
MAA HIEKKA

HIEKKA

82

81

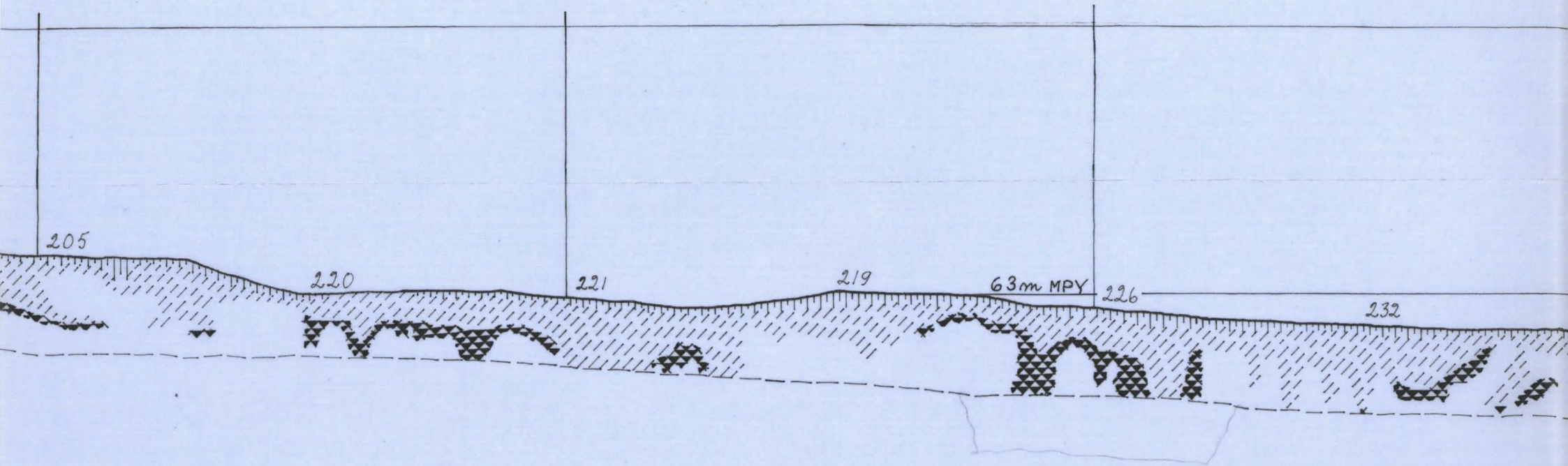
80

79

78

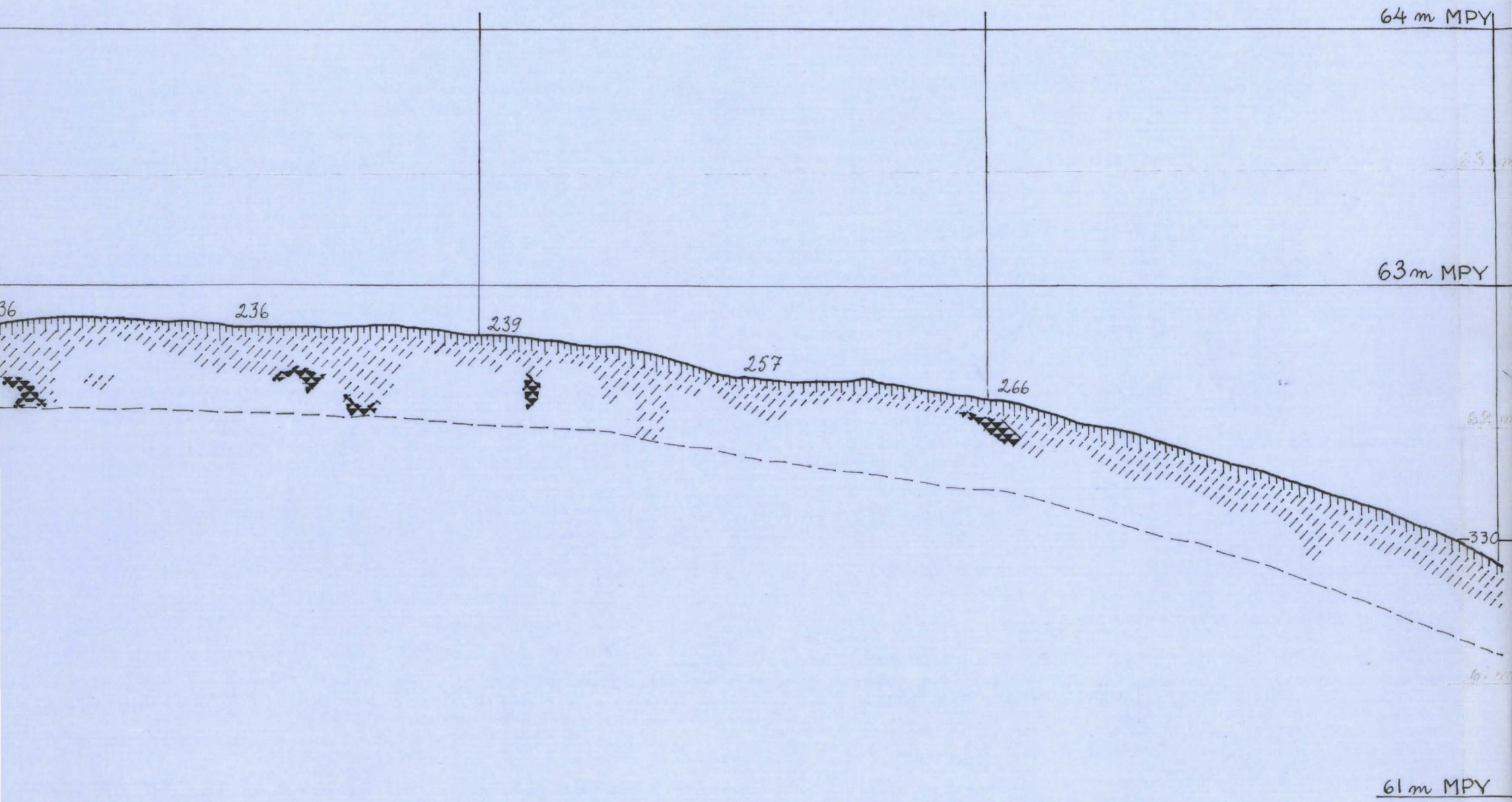
77

76

75

74

LIITE 17

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 1

1:25

KP062 = 64,21 m MPY

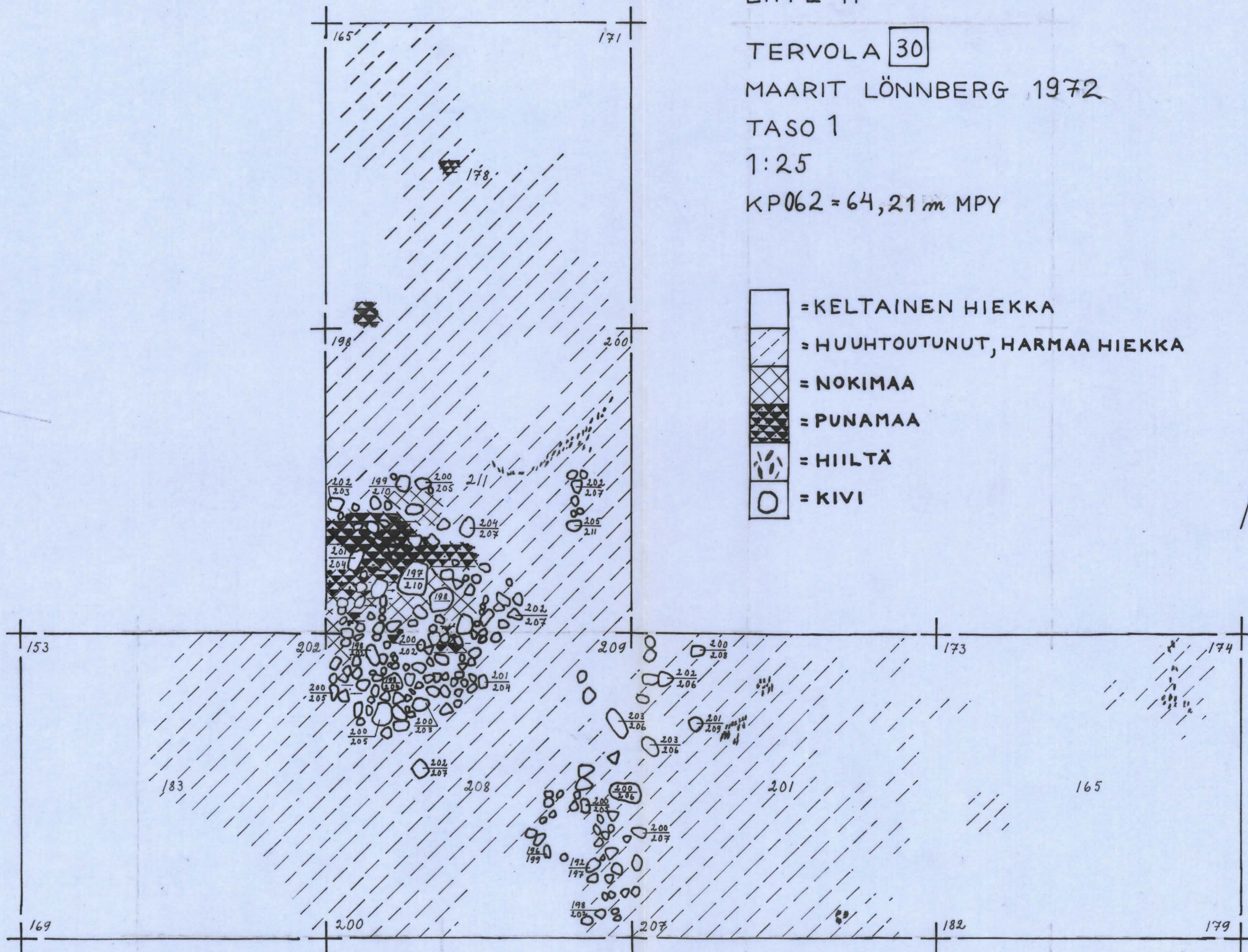
- = KELTAINEN HIEKKA
- = HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA
- = NOKIMAA
- = PUNAMAA
- = HIILTÄ
- = KIVI

89

90

91

584

585

586

587

LIITE 18

TERVOLA 30
MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 2

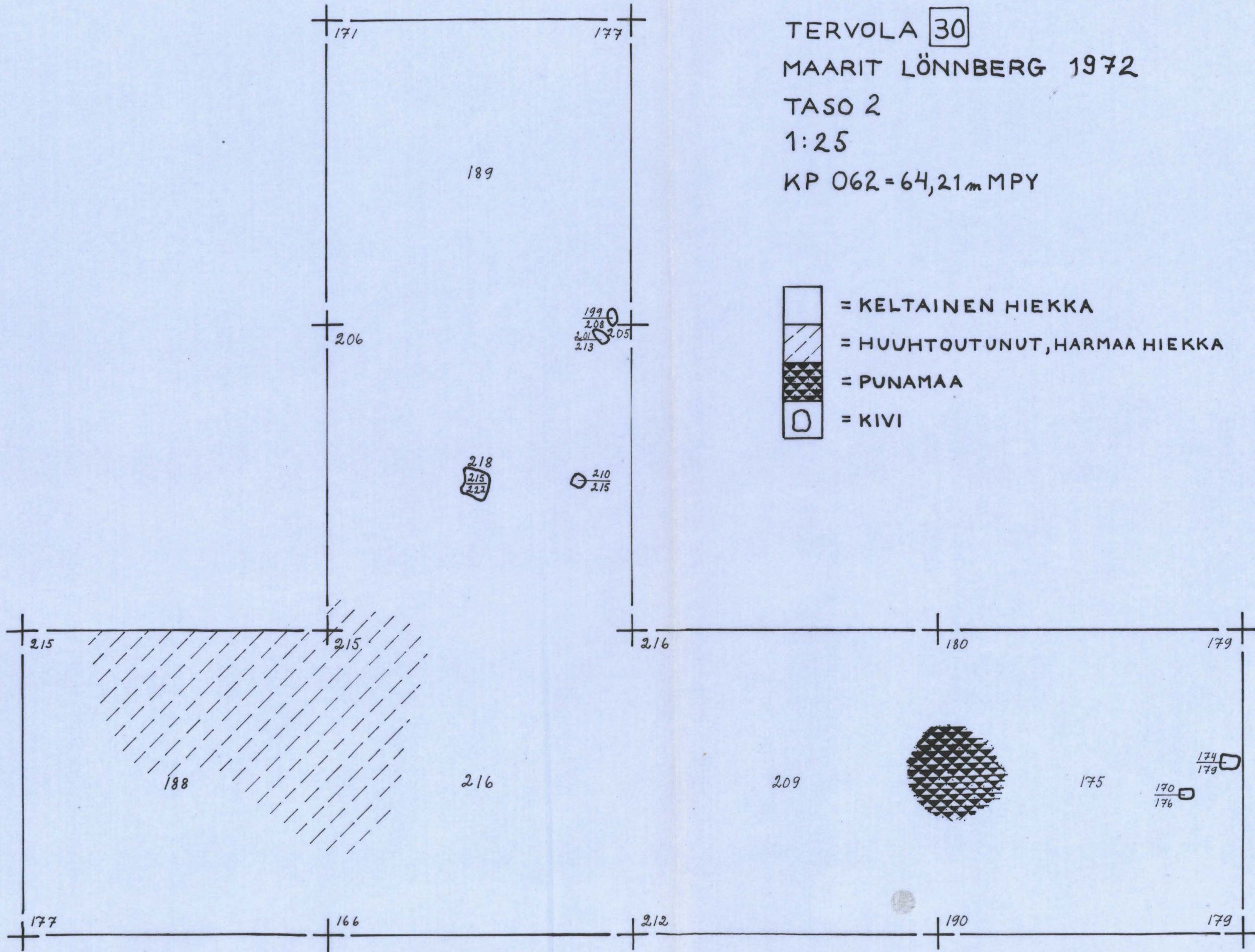
1:25

KP 062 = 64,21_m MPY

89

90

91

- = KELTAINEN HIEKKA
- = HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA
- = PUNAMAA
- = KIVI

584

585

586

587

LIITE 19

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

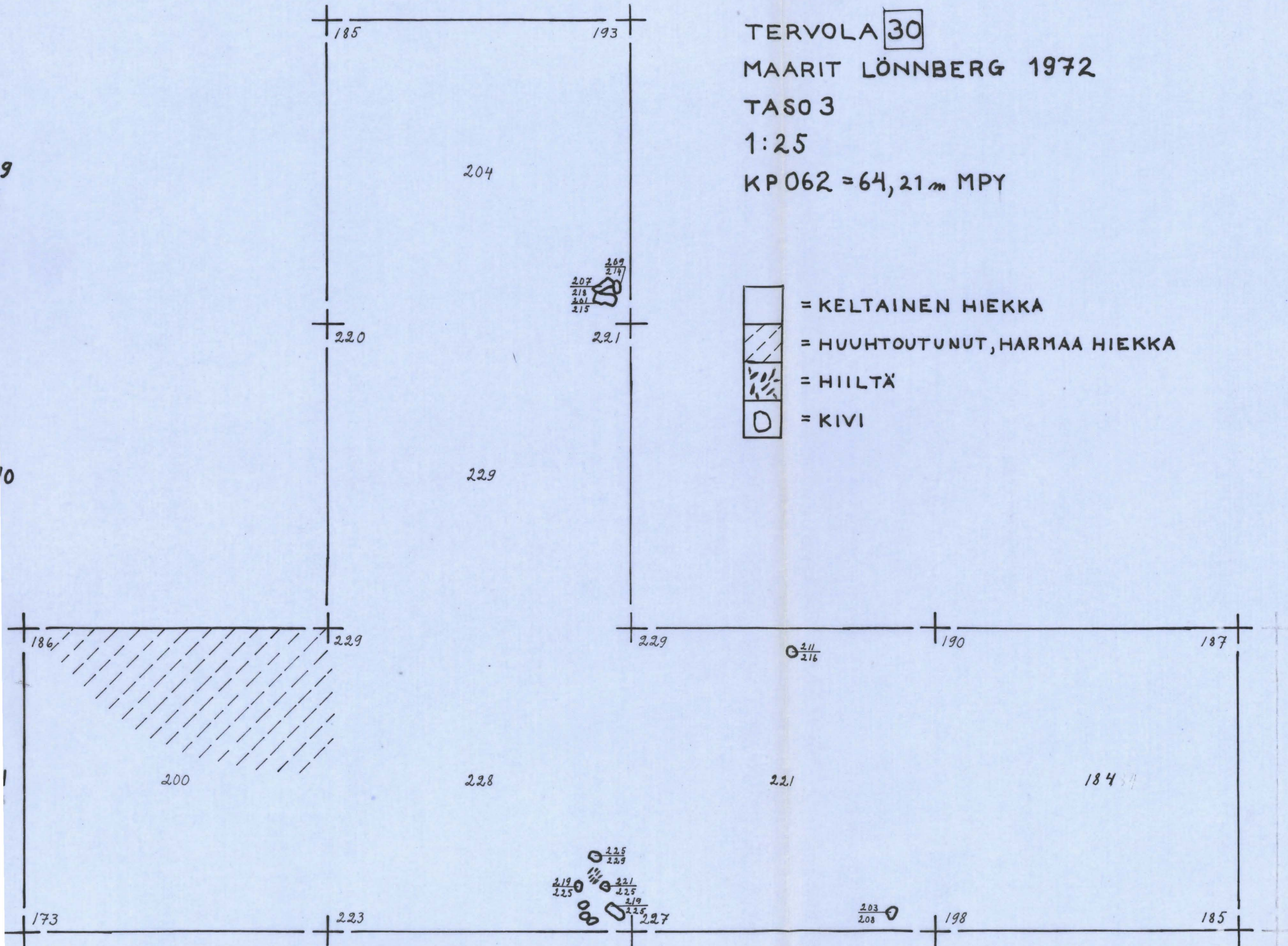
TASO 3

1:25

KP 062 = 64,21 m MPY

9

10

- = KELTAINEN HIEKKA
- = HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA
- = HIILTÄ
- = KIVI

584

585

586

587

LIITE 20

TERVOLA 30
MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 4

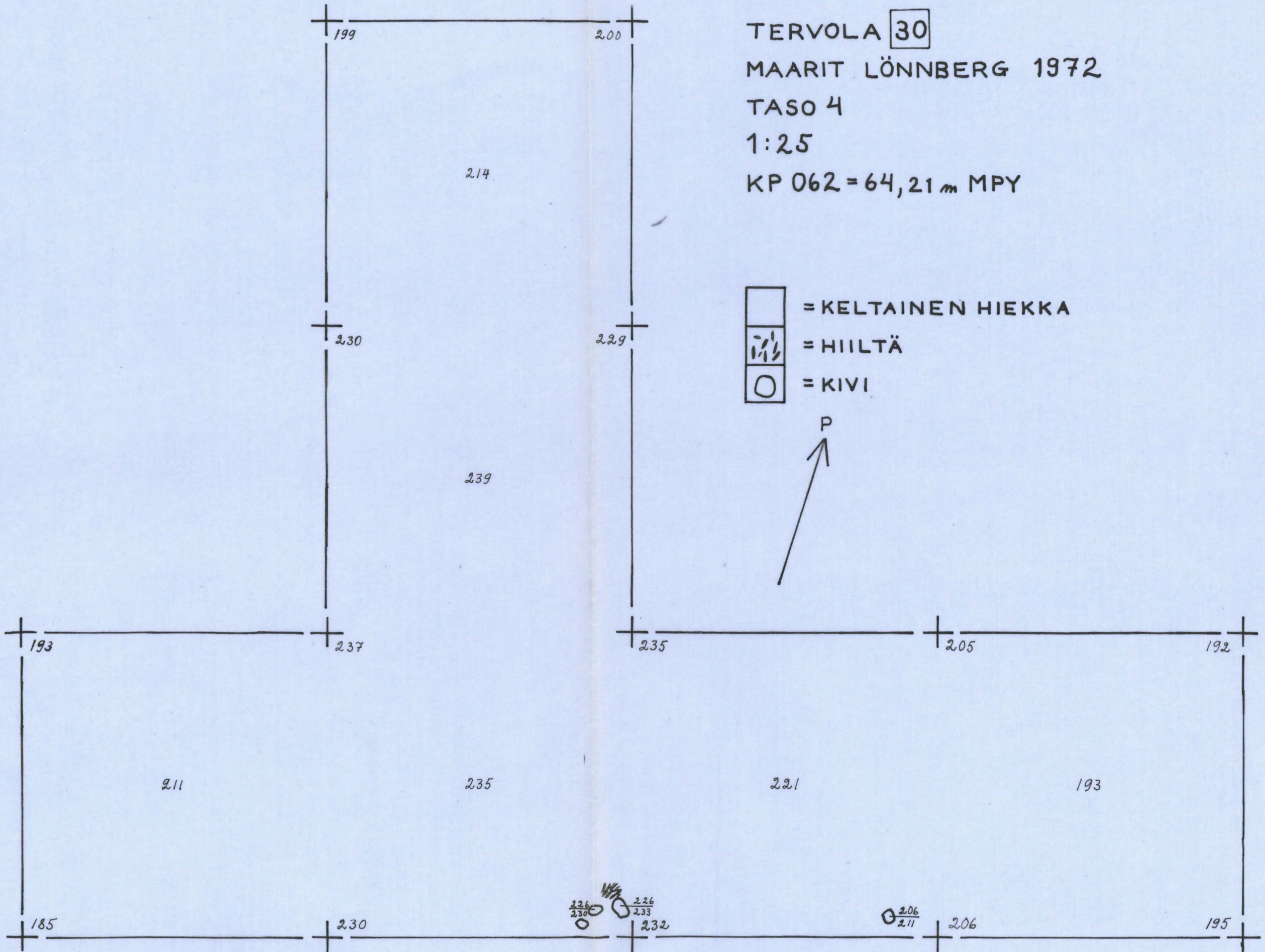
1:25

KP 062 = 64,21 m MPY

89

90

91

- = KELTAINEN HIEKKA
- = HIILTÄ
- = KIVI

P

584

585

586

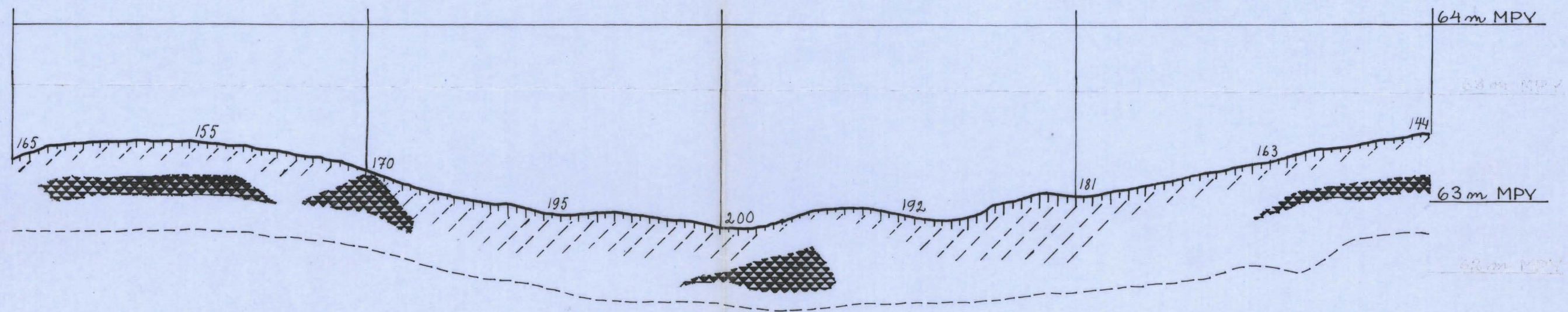
587

587

586

585

584

LIITE 21

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

PROFIILI RUUTURIVIN 91 ETELÄLAIDASTA

1:25

KP 062 = 64,21 m MPY

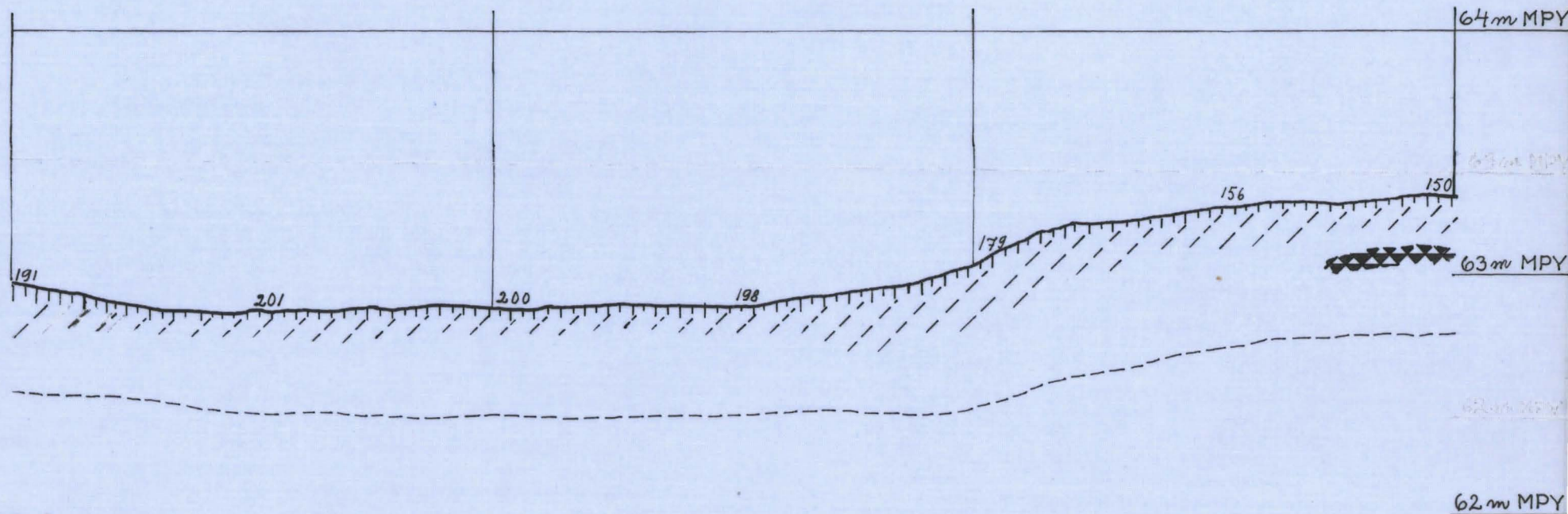
- = KELTAINEN HIEKKA
- = HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA
- = PUNAINEN, PALANUT HIEKKA
- = TURVE

62 m MPY

91

90

89

LIITE 22

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

PROFIILI RUUTURIVIN 585 LÄNSILAIDASTA

1:25

KP 062 = 64,21 m MPY

= KELTAINEN HIEKKA

= HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA

= PUNAINEN, PALANUT HIEKKA

= TURVE

LIITE 23

TERVOLA 30

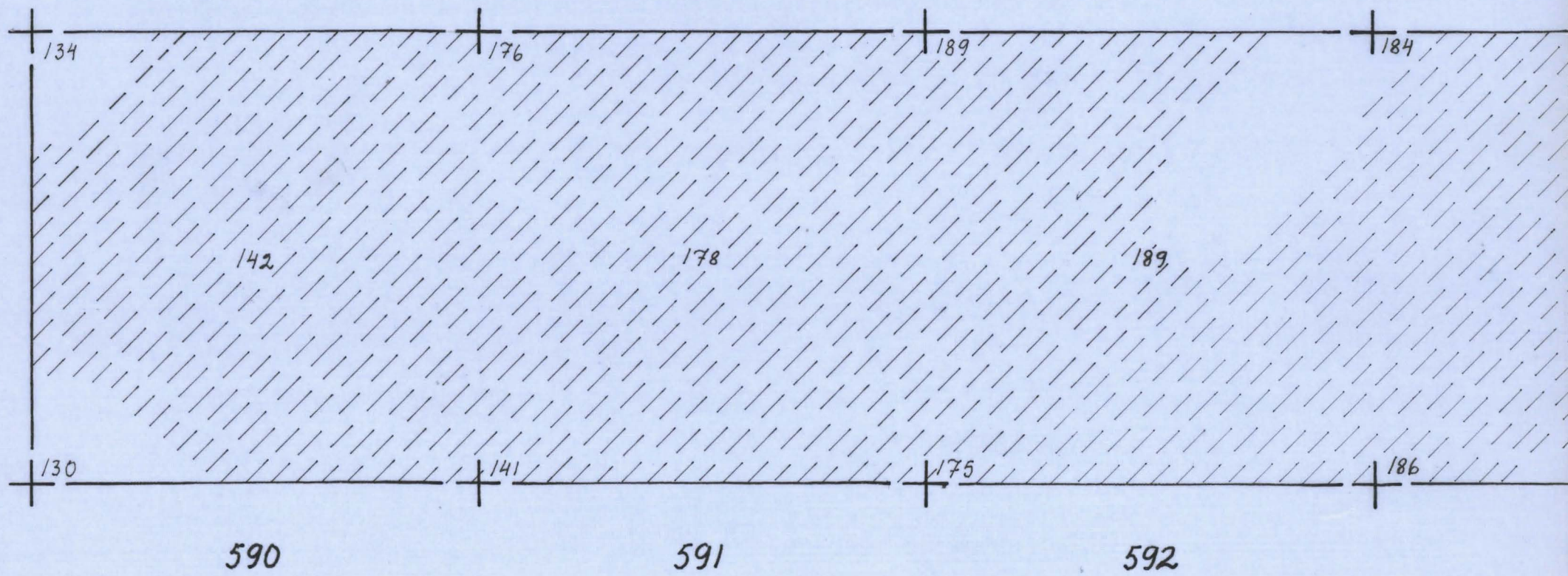
MAARIT LÖNNBERG 1972

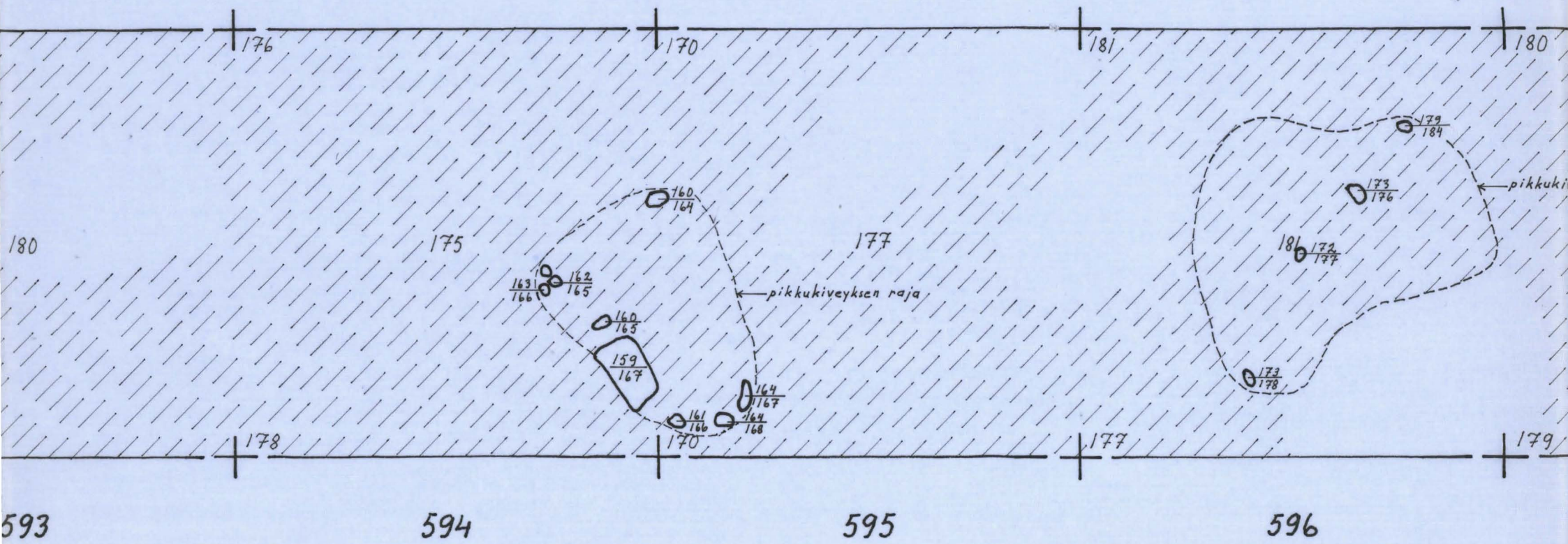
TASO 1

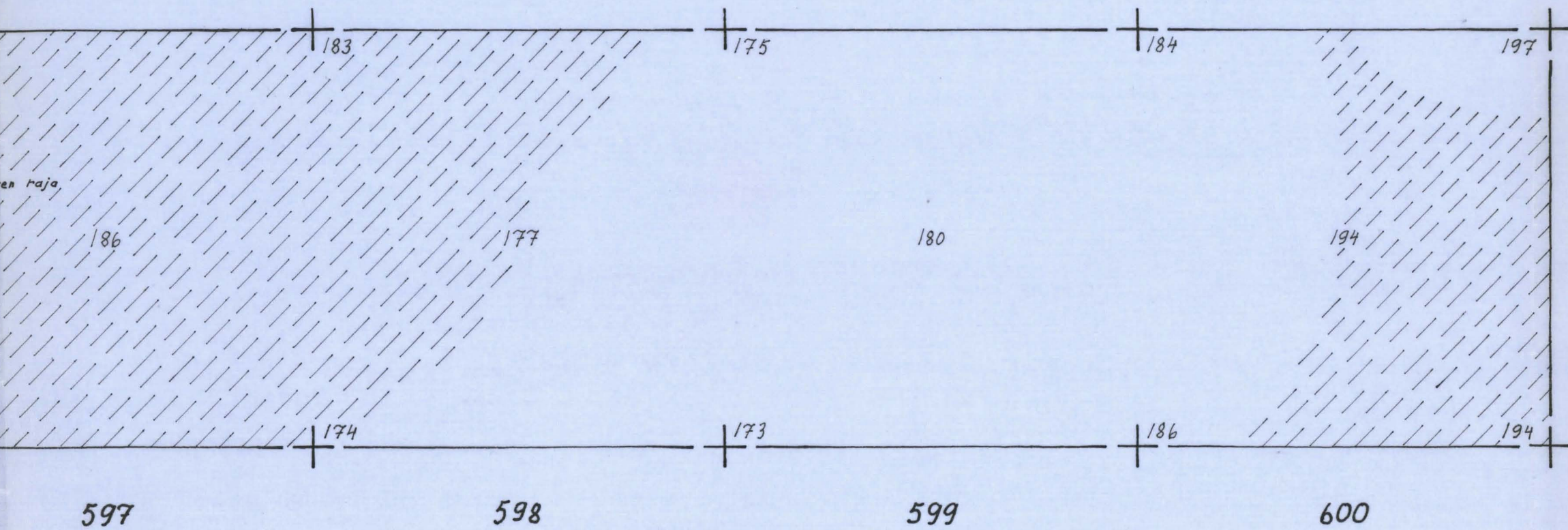
1:25

KP 162 = 63,92 m MPY

- = KELTAINEN HIEKKA
- = HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA
- 0 = KIVI

LIITE 24

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 2

1:25

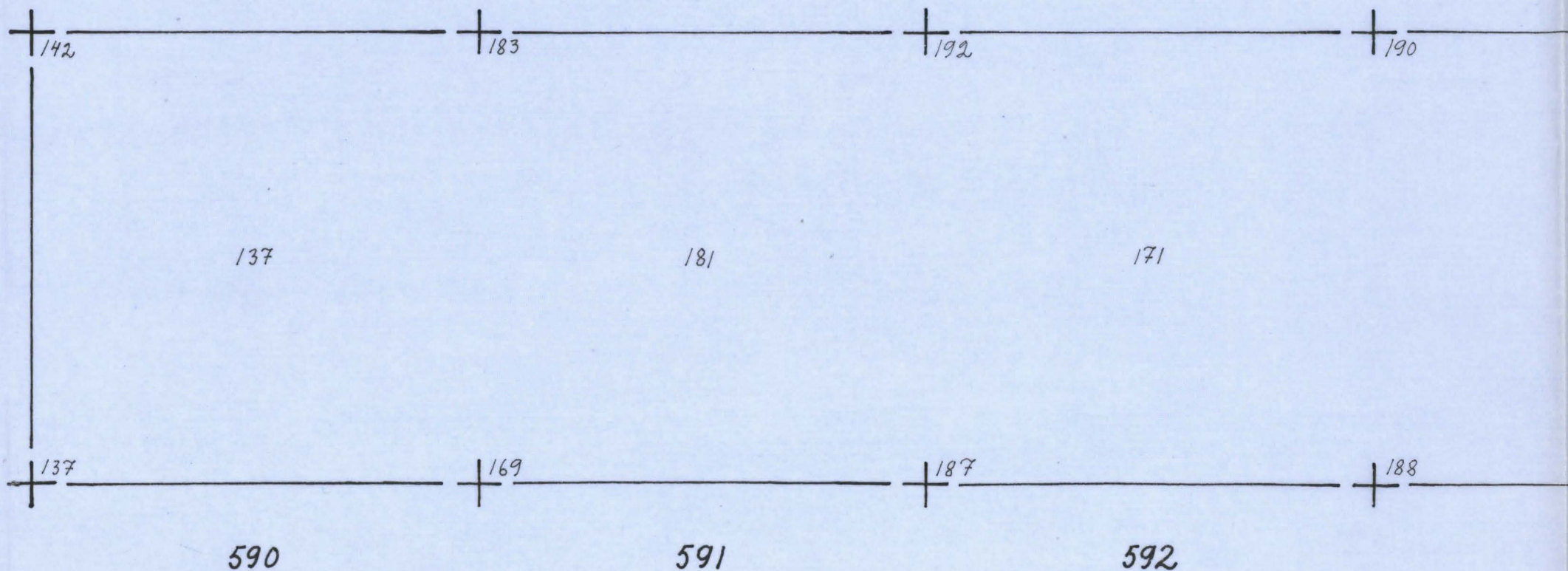
KP 162 = 63,92 m MPY

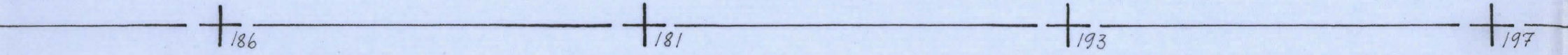

= KELTAINEN HIEKKA

= HUUHTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA

= LIKAMAA

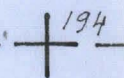
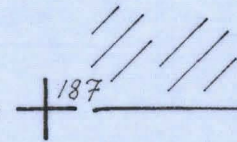
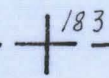
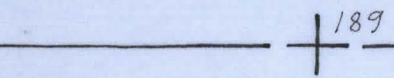

88

188

188

189

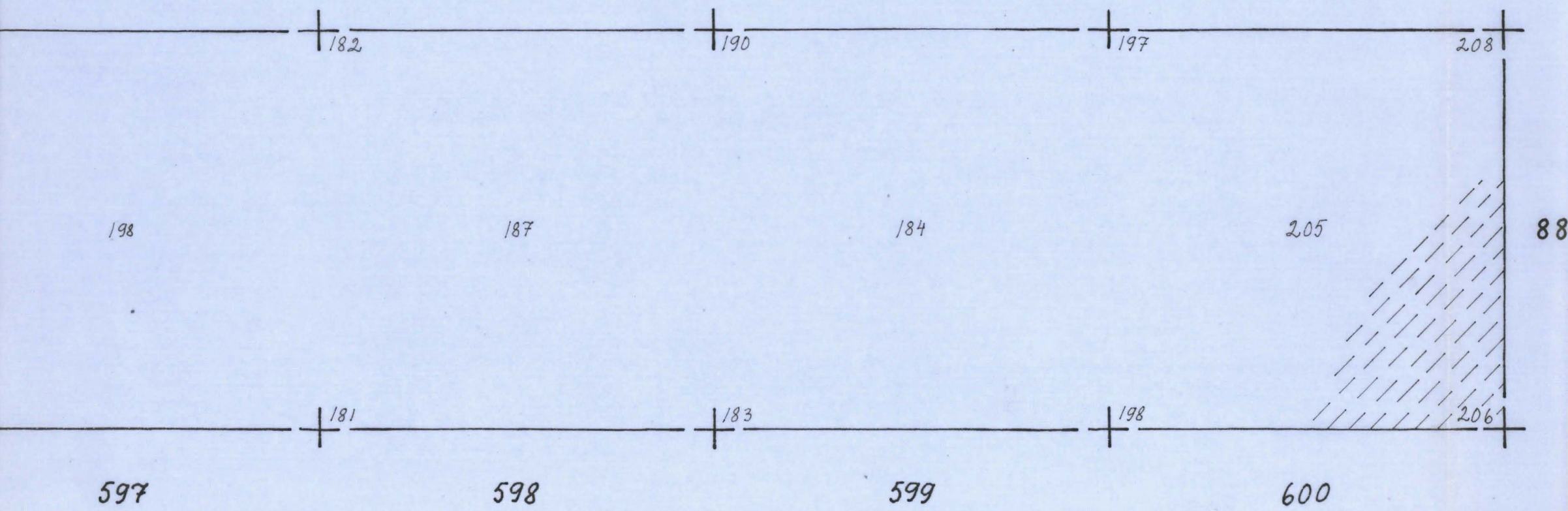

93

594

595

596

LIITE 25

TERVOLA 30

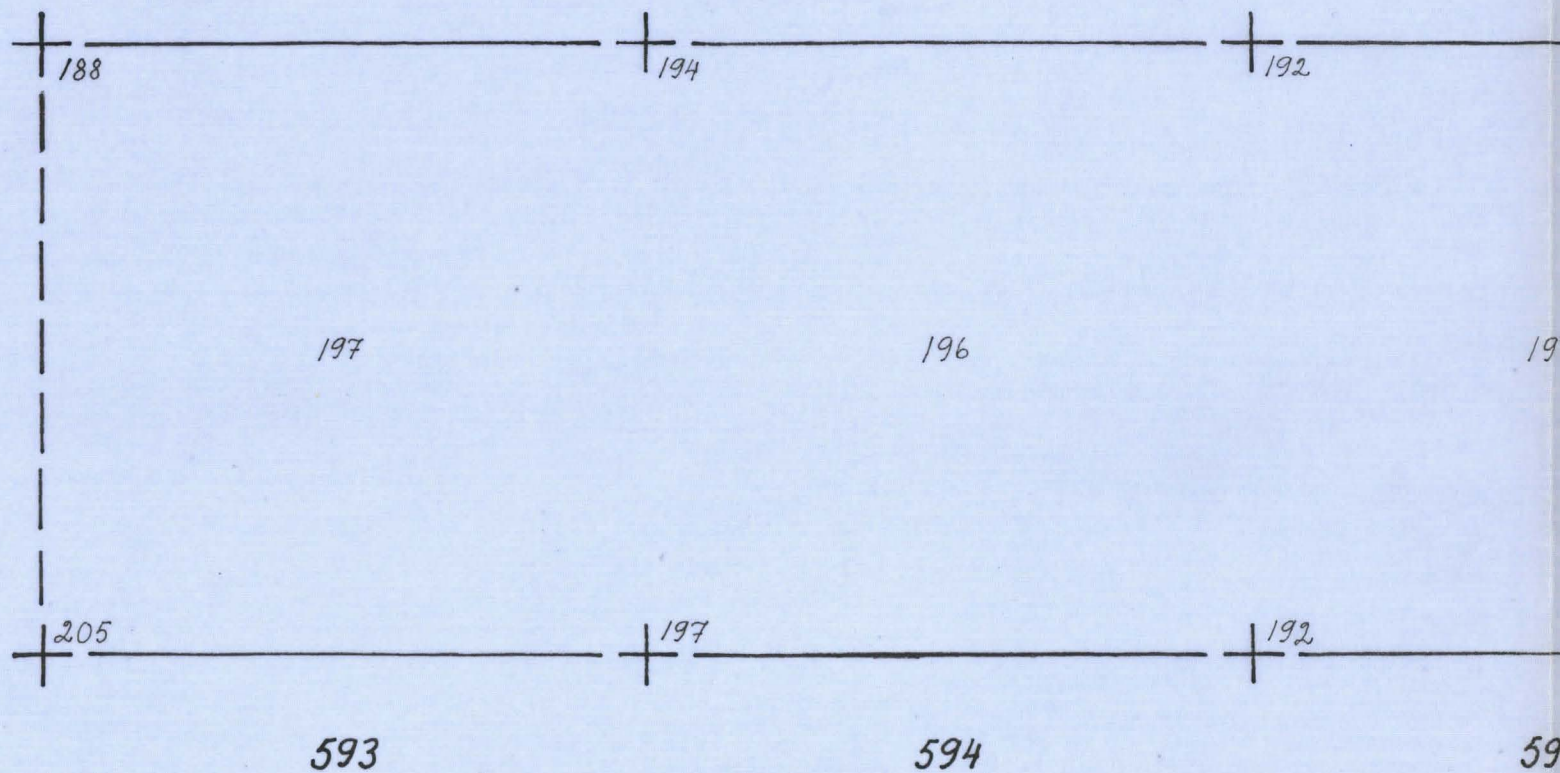
MAARIT LÖNNBERG 1972

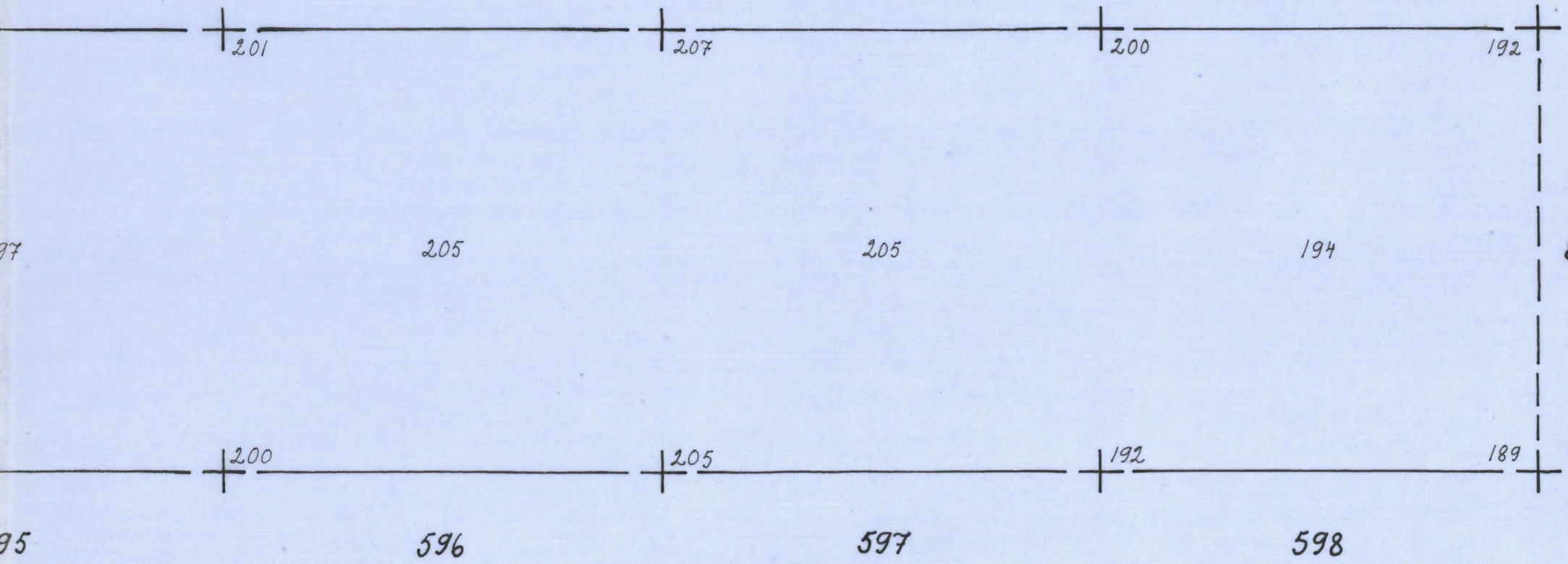
= KELTAINEN HIEKKA

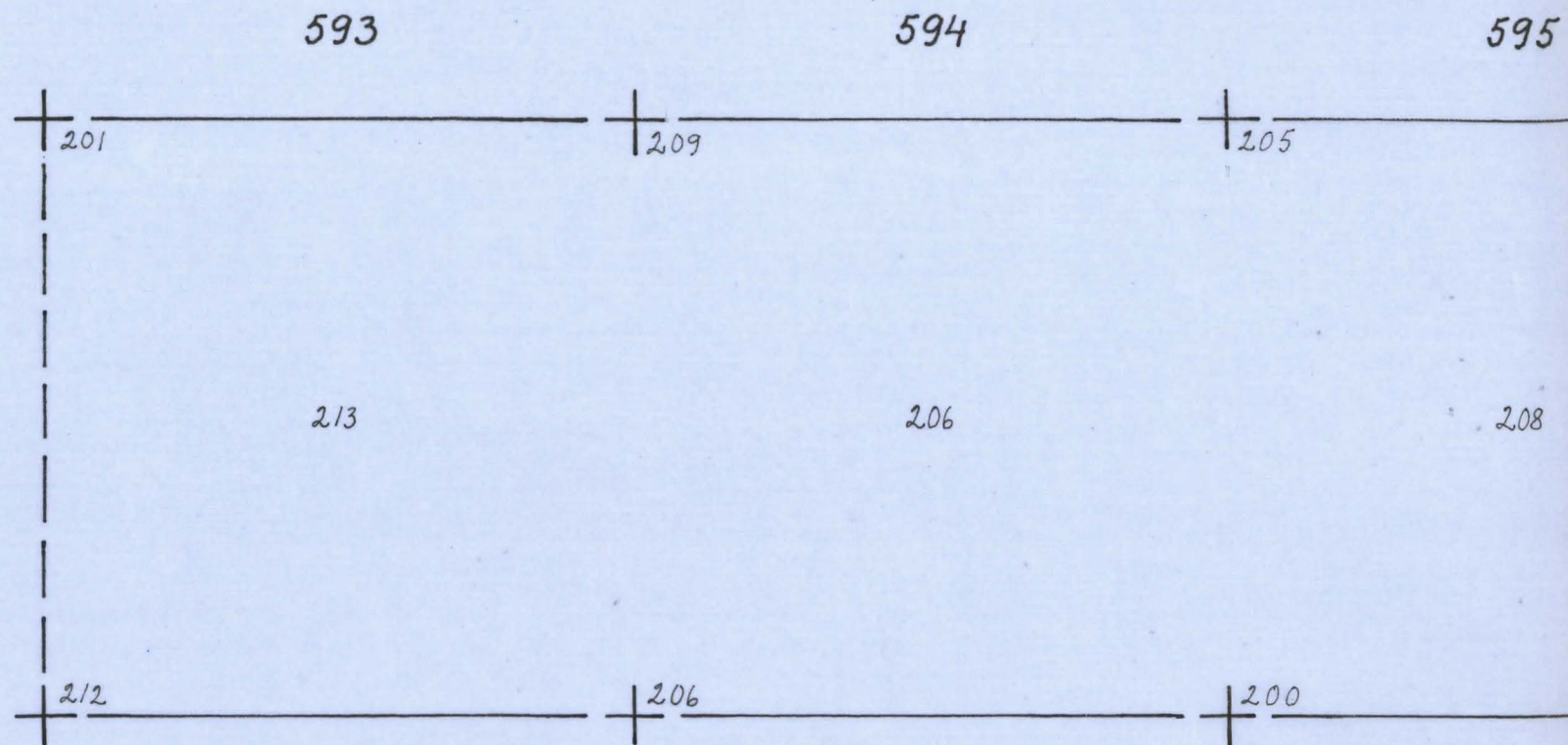
TASO3

1:25

KP 162 = 63,92 m MPY

LIITE 26

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

TASO 4

1:25

KP 162 = 63,92 m MPY

= KELTAINEN HIEKKA

596

597

598

213

215

209

202

216

212

204

88

210

215

203

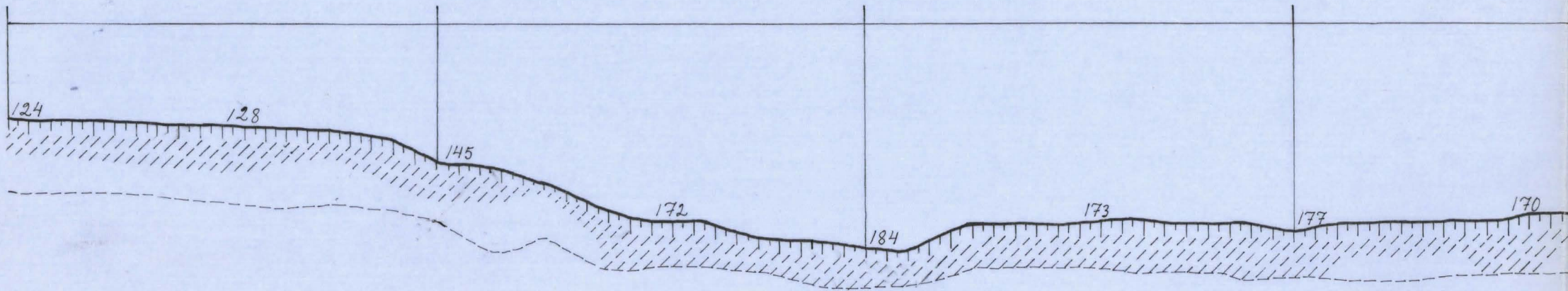
198

590

591

592

593

LIITE 27

TERVOLA 30

MAARIT LÖNNBERG 1972

PROFIILI RUUTURIVIN 88 POHJOISLAIDASTA

1:25

KP 162 = 63,92 m MPY

= KELTAINEN HIEKKA

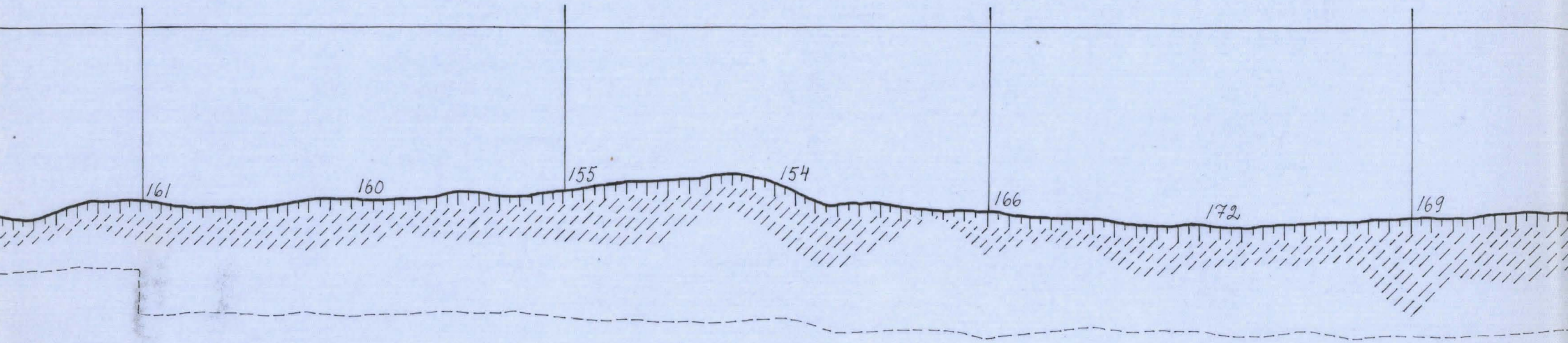
= HUUTOUTUNUT, HARMAA HIEKKA

= TURVE

594

595

596

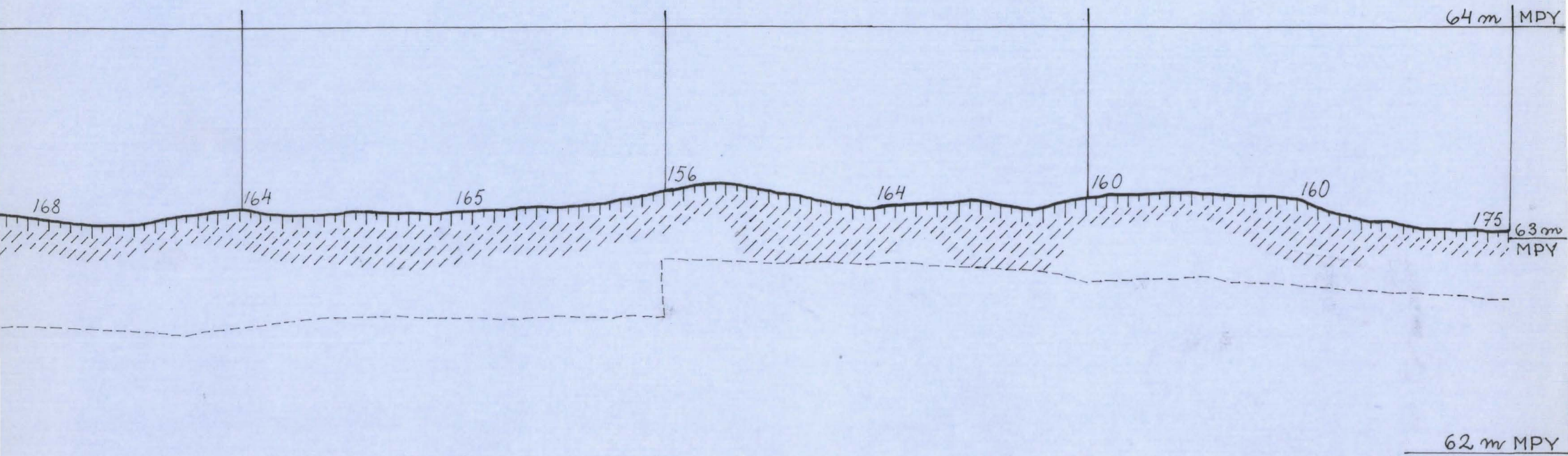

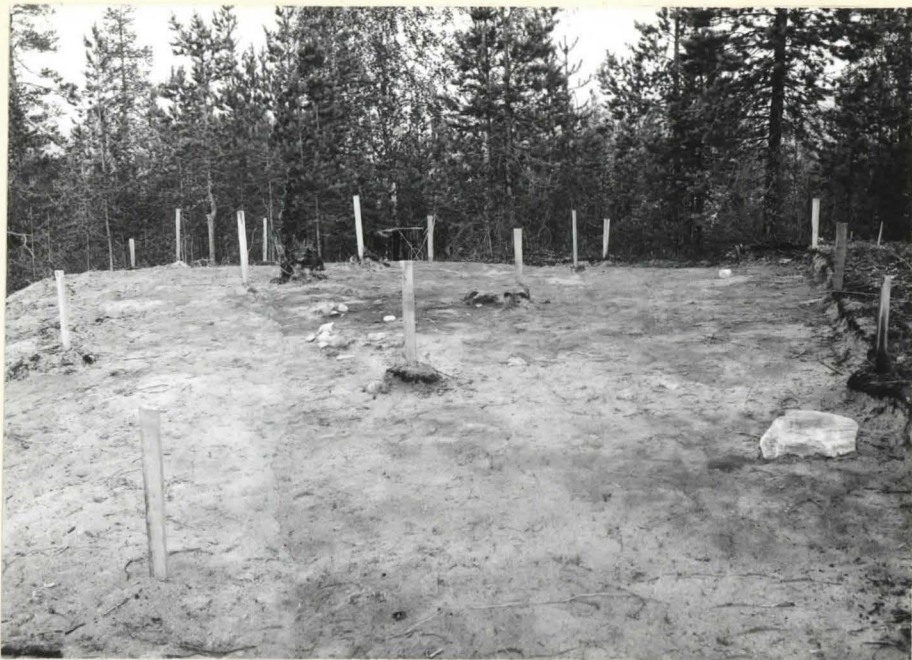
597

598

599

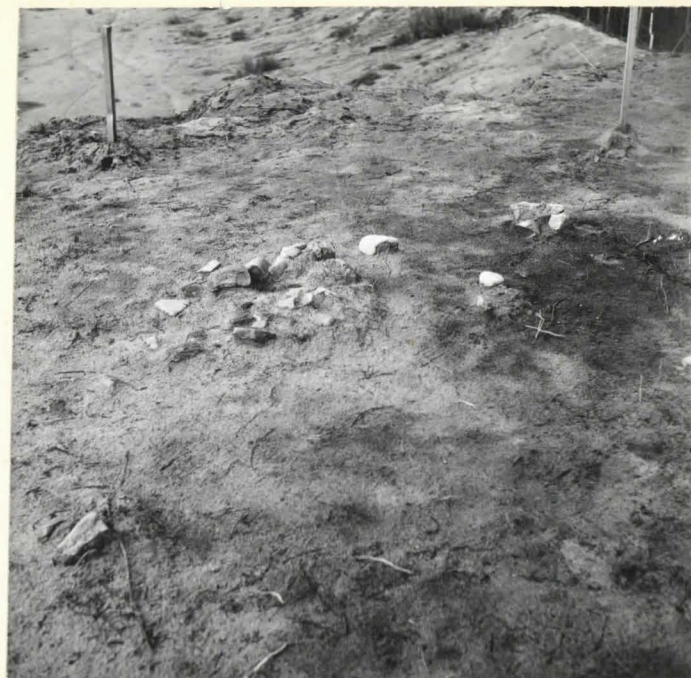
600

f. 39599 - 39600

KUVA 1. RUUDUT 75-78/569-570, 1. TASO KUVATTUNA
ETELÄKAAKOSTA. RUUDUSSA 77/569 ON TULISIJAN KIVEYSTÄ.

f. 39601

KUVA 2. RUUDUN 77/569 1. TASOSSA OLEVA TU-
LISIJA KUVATTUNA IDÄSTÄ.

f. 39602

KUVA 3. RUUDUN 83/576 1. TASOSSA OLEVA
TULISIJA KUVATTUNA LÄNNESTÄ.

f. 39603

KUVA 4. RUUDUN 83/576 1. TASOSSA OLEVA
TULISIJA KUVATTUNA ETELÄSTÄ.

f. 39604
 KUVA 5. TULISIJAT RUUDUISSA 82-83/575-576,
 1. TASO. KUVA OTETTU POHJOISLUOTEESTA.

ff. 39605-39606
 KUVA 6. TULISIJAT RUUDUISSA 82-83/575-576, 1. TASO. KUVA ON
 OTETTU ETELÄSTÄ.

f. 39607
 KUVA 7. ETUALALLA TERVOLA 30:N KAIVAUSALUEEN
 1. TASOA KUVATTUNA POHJOISESTA. TAUSTALLA TERVOLA 40.

ff. 39608-39609
 KUVA 8. TERVOLA 30 OSITTAIN KAIVETTUNA 2. TASOON. KUVA
 ON OTETTU KAAKOSTA.

TERVOLA 30 TÖRMÄVAARA

f. 39610

KUVA 1. RUUDUN 85/579 1. TASOSSA OLEVA KIVETTY TULISIJA KUVATTUNA IDÄSTÄ

f. 39611

KUVA 2. RUUDUN 85/579 1. TASOSSA OLEVA TULISIJA KUVATTUNA LÄNNESTÄ.

f. 39612

KUVA 3. RUUDUN 85/579 1. TASOSSA OLEVA TULISIJA KUVATTUNA ETELÄSTÄ.

ff. 39613 - 16

KUVA 4. OSA KAIVAUSSALUEESTA 30 KAIVETTUNA 3. TASOON. KUVA ON OTETTU LÄNSILUOTEESTA.

ff. 39617 - 39618

KUVA 5. SAMA TILANNE KUIN KUVASSA 4 KUVATTUNA KAAKOSTA.

TERVOLA 30 TÖRMÄVAARA

ff. 39619 - 39620

KUVA 1. ASUNNONPOHJAN PAINAUMA OLI HELPOSTI HAVAITTAVISSA MAASTOSSA. KUVA ON OTETTU LUOTEESTA ENNEN KOEKAIVAUKSEN ALKAMISTA.

f. 39621

KUVA 2. ETUALALLA ON ASUNNONPOHJAN KESKELLÄ RUUTUJEN 90-91/585 1. TASOSSA OLEVA KIVETTY TULISIJA KUVATTUNA LÄNNESTÄ.

f. 39640

KUVA 3. ASUNNONPOHJAN RUUTURIVI 585 1. TASO KUVATTUNA ETELÄSTÄ. ETUALALLA SAMI TULISIJA KUIN VIEREISESSÄ KUVASSA 2.

f. 39622

KUVA 4. OSA ASUNNONPOHJAN RUUDUISTA ON KAIVETTU JO 2. TASOON. KUVA ON OTETTU IDÄSTÄ.

f. 39623

KUVA 5. ASUNNONPOHJAN RUUTURIVI 91 KAIVETTUNA 2 TASOON. KUVA ON OTETTU LÄNNESTÄ.

ff. 39624 - 39626

KUVA 6. 3.TASON KAIVAMINEN KÄYNNISSÄ ASUNNONPOHJAN KOEKAIVAUKSESSA. POJAT KAIVAVAT RUUTUA 90/585. KUVA ON OTETTU LÄNNESTÄ.

TERVOLA 30 TÖRMÄVAARA

f. 39627

KUVA 1. RUUTU 587 KAIVETTUNA 4. TASOON.
KUVA ON OTETTU LÄNNESTÄ.

f. 39628

KUVA 2. ASUNNONPOHJA ON KAIVETTU 4. ELI
ALIMPAAN TASOON JA PROFIIILIVALLI ON POISTETTU
RUUDUSTA 91/584. POHJALLA ON HIENOA VAALEAN-
RUSKEAA HIEKKAA. KUVA ON OTETTU IDÄSTÄ.

f. 39629

KUVA 3. RUUTURIVIÄ 88 JATKETTIIN A-LAS TÖRMÄVAARAN ITÄRINNETTÄ JA TERVOLA 30:NEEN KUULUVAT RUUDUT 88/ TUTKITTIIN. KUVA OTETTU LÄNNESTÄ.

f. 39630

KUVA 4. RUUDUISSA 88/594 (ETUALALLA) JA 88/596 ON KIVETTY TULISIJA. RUUTURIVI 88 ON KAIVETTU 1. TASOON. KUVA ON OTETTU LÄNNESTÄ.

f. 39631

KUVA 5. KOEOJAN 88 PAALUTUSTA ON KUVATTU IDÄSTÄ. MÄEN PÄÄLLÄ ON TERVOLA 30.